

ЧАСТИНИ МОВИ

САМОСТІЙНІ

	ПИТАННЯ	ПОЗНАЧАЄ	ПРИКЛАД
ІМЕННИК	ХТО? ЩО?	НАЗВУ ПРЕДМЕТА	СТИЛ
ПРИКМЕТНИК	ЯКИЙ? ЯКА? ЯКЕ? ЯКІ?	ОЗНАКУ ПРЕДМЕТА	ЗЕЛЕНИЙ, ДОБРИЙ
ДІЄСЛОВО	ЩО РОБИТИ? ЩО ЗРОБИТИ?	ДІЮ ПРЕДМЕТА	ХОДИТИ, ЛІТАТИ
ЧИСЛІВНИК	СКІЛЬКИ? КОТРИЙ?	КІЛЬКІСТЬ, ПОРЯДОК	ТРИ, П'ЯТИЙ
ЗАЙМЕННИК (ОСОБОВИЙ)	ХТО? ЩО?	ВКАЗУЄ НА ОСОБУ, НЕ НАЗИВАЄ ЇЇ	Я, ТИ, МИ
ПРИСЛІВНИК	ДЕ? КУДИ? ЯК? КОЛИ? ЗВІДКИ?	ОЗНАКУ ДІЇ	ГАРНО, ТЕПЛО

СЛУЖБОВІ

ПРИЙМЕННИК	СПОЛУЧНИК	ЧАСТКА
У, ДО, НАД, ПРО, ЧЕРЕЗ, ЗА	А, АЛЕ, ТА, Й, АБО	НЕ, НІ, БИ, ЖЕ, ХАЙ

ла-маншський
 нью-йоркський
 сакський
 тюркський
 цюрихський

бангкокський
 баскський
 герцогський
 дамаскський
 казахський

Українські слова:

- зап'ястний
- кістлявий
- пестливий
- хвастливий
- хвастнути
- хворостняк
- шістнадцять
- шістсот
- шістдесят

Іншомовні слова:

- агентство
- компостний
- форпостний
- баластний
- контрастний
- аванпостний
- гігантський
- студентство
- студентський

Чергування приголосних

РУКА – руці, рученька (к-ц-ч)

Козак – козацький
 Викладач – викладацький

НОГА – нозі, ніженька (г-з-ж)

Кривий ріг – криворізький
 Збараж – збаразький

ВУХО – вусі, вушенько (х-с-ш)

Товариш – товариський
 Волох – волоський

Левада, леміш,
 серпанок, тремтіти,
 плескати, чепурний,
 марево, зарево,
 меткий, метушня,
 шелюга.

-ри-, -ли-, -ивс

бриніти,
 гриміти,
 кришити,
 (вариво,
 паливо)

шинель, кишенька, **АЛЕ**: вибереш,
 кирея, лиман,
 цимбали

запіраю,
 застилаю,
 вибіраю

-ере- -еле-
 мереживо,
 шелест, берег,
 дерево, зелень,
 пелена

Односкладні речення

Містять лише присудок або лише підмет.

Означено-особові: "означена особа"
 Неозначено-особові: "неозначена особа"

Можна визначити точно, хто саме виконує дію (я, ти, ми, ви):

- Віттку найбільше люблю вишні.
- Ходімо зі мною в кіно?
- Відпочинь!

Точно не можна сказати, хто саме виконав дію (вони, ми, ви):

- На Різдво часто ходять у гості.
- Тут недавно закінчили будівництво.

Узагальнено-особові: "узагальнена особа"

Дія стосується всіх-всіх людей, часто це ПРИСЛІВ'Я чи АФОРИЗМИ (ти, вони):

- Не навчиш вовка орати.
- Друга у скрутні пізнають.

Безособові: «без особи»

немає суб'єкта, дія сама по собі робиться:

- За вікном світало.
- Нам нічого від вас не треба.

Називні: «назва чогось без дії»

немає присудка, тільки підмет:

- Вогонь!
- Літній ранок.

Другорядні члени речення

Визначаємо за питаннями, за зв'язками між словами.

Додаток

Питання відмінків:

Кого? Чого? Кому? Чому?
 Кого? Що? Ким? Чим?
 (На) кому? (На) чому?

Означення

Питання прикметника:
 Який? Чий? Котрий?

Обставина

Питання прислівника і дієприслівника:
 Як? Де? Коли? Чому?
 З якою метою? Що роблячи?

Після **Н** перед **Ж, Ч, Ш, Щ** м'який знак не пишеш!

Тонше, менші, кінчик, Уманщина.

ВИНЯТКИ: женьшень, Маньчжурія (а також няньчити, бриньчати, неньчин...)

Між двома м'якими приголосними, крім **Л**:

Пізні, кузня, майбутнє, волинський, ірпінський, уманський

АЛЕ: радомишльський, севастопольський

ВИНЯТКИ: різьбяр, тьмяний

У словах: 1) держално, плужално, ципилно; 2) в'язкий, баский, боязкий, дерзкий, плоский, плаский, ковзкий, різкий і похідних: різко, боязко...

В іншомовних словах перед **Я, Ю, Є, Ї, ЙО** після **Д, Т, З, С, Ц, Л, Н**
 Ательє, марсельєза, Мольєр, батальйон, мадальйон, досьє, портьє,
 браконьєр, мільярд, бутоньєрка, віньєтка, каньйон, В'єнт'ян, Готьє

В іншомовних словах без роздільної вимови:

Мадяр, нюанс, ілюзія, конфітур, бюро, пюпітр, фюзеляж

широчейний, священний, здійснений (але здійснений) + божественний.

ВИНЯТКИ: шалений, скажений, навіжений, студений, даний, жаданий, довгожданий
 + матеріали: олов'яний, дерев'яний, піщаний

Ганна, Ілля, ллє, лляний, ссавіці, бовваніє, бовван, суддя, рілля, стаття (але статей), зрання,
 спросоння, попідтинню, попідвіконню, навання

Бароко, інтермецо, лібрето, беладона, каса, маса, група, шасі, шосе.

Андорра, Голландія, Марокко, Ніцца, Руссо, Мюллер + голландський, марокканець

Б, П, В, М, Ф і твердий **Р**=апостроф
ПРОЇЗД=ПРОЇНИЙ, ВИЇЗД=ВИЇЗНИЙ,
БАЛАСТ=БАЛАСТНИЙ ПРОТЕСТНИЙ
(ЖДН,ЗДН,СТН,СТЛ)

! Уподібнення:

ТЬСЯ = [ц' : а]
 ШСЯ = [с' : а] тощо

Ілля – Ілліч, Іллівін;
 Кузьма – Кузьмич
 Лука – Лукич, Луки
 Микола – Миколай
 Хома – Хомич і Хо

-ОВИЧ Імена по
-ЙОВИЧ батькові **-ІВНА**
 Остапівич, Сергійович Остапівна, Сергійівна

хай **учиться**
 (він, вона)

хай **учаться**
 (вони)

(ти) **вчись!**

(ви) **вчіться!**

(ви) **учітесь!**

! Якщо перед б, п, в, м, ф стоїть інший приголосний (крім р), і він належить до кореня слова:
різдвяний, морквяний, дзвякнути.

! АЛЕ:

Черв'як, торф'яний (стоїть р)
Зв'язок, відв'язати (приголосний належить до префікса)

Тонна, ванна, панна, манна, вілла, панна,
 мадонна, гамма(літера), бонна(вихователька)
 дурра(рослина), мулла(священник у мусульм)
 мірра(аромат.рослина), аннали(літопис),
 мотто, мотто, брутто, ТОННА, нетто, ірреальний,
 сюрреалізм, інновація, імміграція(але еміграція)

Після **б, п, в, м, ф**: б'ю;

Після твердого **р**: бур'ян (але буря);

Після префіксів на приголосний **і** в складних словах: зурмитися, **ди**'ясла;

У слові **Лук'ян** і похідних: **Лук'янівка**;

✓ Ніцца – Ніцький ✓ Ясси – Ясський

пишете } знаєте } кричите } стоїть }
пишуть } знають } кричать } стоять }

й > -йте > -мо **и > -іть > -імо**
Граї Грайте Граймо Біжи Біжіть Біжімо

ПРЕ – найвища міра ознаки (дуже): премилій;
+ **запам'ятай**: презирство, престол, преподобний, преосвященний

ПРІ: прірва, прізвище, прізвисько;
РОЗ, БЕЗ, ЧЕРЕЗ – тільки **З**: розхристаний
ОД, ВІД – тільки **Д**: одчепитися;
С – після «**КаФе ПТаХ**»: сфотографувати;

нездужати (хворіти) і не здужати (не змогти);
неславити (ганьбити) і не славити (не прославляти);
недочувати (мати поганий слух) і не дочути (що він сказав);
У мене немає (молока в холодильнику).
Я не маю (молока в холодильнику).
Незважаючи на дощ, (ми йдемо гуляти).
Не зважаючи на неї, (він пройшов повз).

❖ Ми прийшли на зустріч зарано.
❖ Ми йшли назустріч нашим мріям.

❖ Я подзвонила втретє, але ніхто не відповідав.
❖ Я постукала в третє вікно, але ніхто не відчиняв.

❖ Ми подарували йому фото на пам'ять.
❖ На завтра треба вивчити вірш напам'ять.

- НЕДО-** неповна дія: недочувати, нездирлий
- Без НЕ** не вживається: неволити, непокоїтися, нездужати
- Це єдине поняття, часто можна замінити синонімом:** неволя (= рабство), недалеко (= близько), неврожай
- З дієприкметниками без пояснюваних слів:** непрочитана книжка, неспростовані факти
АЛЕ: ще не прочитана книжка, не спростовані наукою факти
- Недаремно, неможливо, невдовзі, невже, незважаючи**

Чоловічий: биль, висип, дріб, кір, корч, насип, накуп, нежить, перепис, поступ, пропис, полин, продаж, розпродаж, розсип, рояль, Сибір, степ, степень і ступінь, тунель, тюль, туш (музична п'еса), шампунь.

Жіночий: бандероль, бязь (тканина), ваніль, вуаль, гуаш, емаль, мігрень, папороть, путь, розкіш, сутінь, туш (фарба), фланель (тканина).

Музичні терміни – середнього: адажіо, інтермецо
Предмети одягу – середнього: кімоно, каліфе, кашне, сабо
Назви вітрів – чоловічого: зрего, майстро, торнадо

Невідмінювані географічні назви
визначаємо за родом загального слова:
зелене Батумі (місто), швидка Міссурі (річка)

Невідмінювані аббревіатури
визначаємо за родом головного слова:
АЕС – атомна електростанція (жіночий рід)
НДІ – науково-дослідний інститут (чоловічий рід)

Як наймиліший
Що найвищий
Підсилювальні частки **ЩО, ЯК** і ступенями порівняння пишемо **РАЗОМ**.

Рід невідмінюваних іменників
Назви тварин і птахів – чоловічого: гризлі, коала, фламінго (+ собака)
Назви риб – жіночого: ієасі, пугасу, фузу, гурами
Назви рослин – середнього: авокадо, алое, манго (АЛЕ! кольрабі і броколі (капуста → ж. р.))
Назви страв – середнього: спагеті, беце, рагу (АЛЕ! саліямі (ковбаса → ж. р.), сулузуні (сир → ч.р.))

Просте речення
1 граматична основа
Далеко чути звуку.
Гучно лунуть голоси.
Ясної тихої днини кружляє над землею, сідає на обличчя павутиння.

Складне речення
2 і більше граматичні основи
Далеко чути звуку, гучно лунуть голоси.
Пташині зграї злітають високо в небо, і від того здіймається вітер.
Осінь не забарилася, бо закони природи невблаганні.

- дієслова і похідні від них: припорошити, припорошений;
- прикметники (близько): приморський;

Правопис префіксів

01 відміна Кличну (сестра)
На твердий: ХомО, ГанноО, водО;
На м'який і шиплячий: землЕ, ІллЕ, площЕ;
! окремі іменники на м'який (пестливі форми імен): ОлесЮ, НаталЮ, ГаннусЮ, бабусЮ, матусЮ, донЮ
КРИМ: Насте, Катре

відмінок **02** відміна (брат)
На твердий: братЕ, дубЕ, вовчЕ, орлЕ, **КРИМ:** синУ, татУ і дідУ;
На -ець: хлопчЕ, молодчЕ, кравчЕ, женчЕ
КРИМ: знавцЮ, бійцЮ, борцЮ, добровольцЮ та прізвища: ШевцЮ, КравцЮ;
На -р з закінченням -ау родовому відмінку: професора – професорЕ, бджоляра – бджолярЕ
На -р з закінченням -яу родовому відмінку: кобзаря – кобзарЮ, лікаря – лікарЮ;
На м'який: вчителЮ, місяцЮ, конЮ, ЮріЮ;
На шиплячий: товаришУ, керманчУ
КРИМ: сторожЕ, ДовбушЕ, ДорошЕ, ТимошЕ;
У суфіксі мають К: полковникУ, ІлькУ, братикУ
КРИМ: козачЕ, юначЕ і парубчЕ

Разом **Складні прикметники** **З дефісом**

Від словосполучень:
• Західна Україна – західноукраїнський
• східні слов'яни – східнослов'янський,
• кримські татари – кримськотатарський,
• любити волю – волелюбний;
• Походить від складного іменника без дефіса: радіофізика – радіофізичний;
• Перша частина – числівник: восьмиградусний;
• Перша частина – прислівник: вищезгаданий, високоавторитетний, широковідомий.

Але!

Окремо
Комбінація прислівник + прикметник (на прислівниці падає логічний наголос):
• діаметрально протилежний,
• послідовно миролюбний,
• професійно орієнтований,
• різко окреслений,
• суспільно корисний,
• суспільно необхідний,
• суспільно небезпечний,
• матеріально відповідальний,
• науково обґрунтований.

Не залежні одне від одного поняття (можна поставити сполучник і):
• навчально-виховний – навчальний і виховний,
• культурно-освітній – культурний і освітній.
• **!!! ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ:** **всесвітньо-історичний, народно-визвольний, літературно-художній.**
Походить від іменника з дефісом: Пуща-Водиця – пуща-водицький.
Кольори і смаки: світло-рожевий, кисло-солодкий;
!!! ВИНЯТКИ: жовтогарячий, червоногарячий, золотогарячий, лимоннокислий, молочнокислий.
ЗВЕРНІТЬ УВАГУ: білосніжний і сніжно-білий.
Сторони світу: північно-східний;
-ико, -іко: фізико-технічний;
воєнно-, військово-: воєнно-стратегічний;
!!! ВИНЯТКИ: військовозобов'язаний; військовополонений, військовослужбовець;
Повторення основ: білий-біленький.

Самий гарний
НЕ ВЖИВАЙТЕ слово "самий" для утворення ступенів порівняння.
Натомість "самий" має інші значення: "той самий чоловік", "під самий новий рік"
Більш добріший
НЕ ЗМІШУЙТЕ просту (добріший) і складену (більш добрий) форми ступенів порівняння.

Разом **Правопис прислівників** **З дефісом**
У, в, на + числівник: утричі, надвоє, вперше
Аби-, ані-, де-, чи-, що-, як-: абиколи, деінде... АЛЕ: хіба що, дарма що
Напрямки: догори, усередині, спіднизу
Час: віддні, дотепер, допізна, позаторік, вдосвіта, опівночі... АЛЕ: на світанку, до обіду, під вечір
І... ось ці слова:
• безвісти, безперестанку;
• внічию, врозрід, врозліт, врозріз, всмак;
• додому, долга, доценту;
• доволі, поволі, мимоволі;
• заочі, запанібрата, зозла;
• навиворіт, навідріз, навіки, навшипінках, навприсядки, напам'ять;
• нарізно, насамкінець, насамперед, напрокат, натщесерце, наяву;
• споконвіку, спочатку, спрожого;
• чимдуж, чимраз;
Однакові основи з у, в, по: рік у рік, раз по раз
+ орудний відмінок: кінець кінцем, тим часом, таким чином
Сам: сам на сам, сама самотою, сам по собі, на самоті.
І ці слова:
• без улину, без угаву;
• в цілості, в цілому, в основному, в унісон, у стократ, уві сні;
• до вподоби, до побачення, до останку;
• на жаль, на диво, на щастя;
• на відмінно, на виплат, на поталу, на поруки, на вірність, на дуби, на ура, на віки вічні.
ПО + порядковий числівник або -ому, -ему, -ки: по-перше, по-українськи, і по-латині
Казна-, хтозна-, бозна-, будь-, небудь- про дефіс не забудь! Казна-хто, коли-небудь
На-горі
Дві однакові чи близькі за значенням слова: всього-на-всього, як-не-як, будь-що-будь, без кінця-краю, неждано-негадано, с'як-так, десь-інде.

Хворіший; німіший; найбільш величезний
НЕ УТВОРЮЙТЕ ступені порівняння від прикметників типу русявий, смаглявий, сіруватий, маленький, величезний, премудрий; прикметників, що мають непорівнювану ознаку хворий, німий, голий тощо.

він сильніший мене
дуб кристаліший, чим клен
Прикметники вищого ступеня порівняння вживаємо з прийменниками **ВІД, ЗА** або сполучниками **НІЖ, ЯК**. Конструкції без прийменника або із займенником **ЧИМ** є **НЕНОРМАТИВНИМИ**.

2, 3, 4, обидва +

звичайна множина!!!
два студенти, сорок три столи

2, 3, 4, обидва +

іменник з суфіксом -ин-, який зникає у множині (княгиня - княгині, селянин - селяни) у Родовому відмінку однини: два княгиня, три селянина

5-20, 30, 100... +

Родовий множини:
п'ять студентів, сорок столів

Півтора, півтори +

Родовий однини:
півтора літра (чоловічий рід), півтори склянки (жіночий рід)

Дробові +

Родовий однини:
п'ять сотих гектара, одна ціла і п'ять десятих кілометра

Мішані +

Залежно від цілого слова:
три з половиною кілометри, п'ять з чвертю літра

Котра година?

- 11:00 Рівно одинадцята година. = Одинадцята година рівно.
- 11:10 Одинадцята (година) десять (хвилин) = Десять хвилин по одинадцятій = Десять хвилин на дванадцяті.
- 11:15 Одинадцята (година) п'ятнадцять (хвилин) = 15 хвилин (чверть) по одинадцятій = 15 хвилин (чверть) на дванадцяті.
- 11:30 Одинадцята (година) тридцять (хвилин). = Пів на дванадцяті.
- 11:40 Одинадцята (година) сорок (хвилин). = За двадцять (хвилин) дванадцяті. = Двадцять (хвилин) до дванадцяті.
- 11:45 Одинадцята (година) 45 (хвилин). = За 15 хвилин (чверть) дванадцяті. = П'ятнадцять хвилин (чверть) до дванадцяті.

ЗАЙМЕННИК

Я знаю, що подарую їй на Новий рік 🎁.

= Я знаю, що саме подарую їй на Новий рік.

👉 Ця книжка, що ти мені подарувала, дуже цікава.

= Ця книжка, яку ти мені подарувала, дуже цікава.

СПОЛУЧНИК

Я знаю, що треба щось їй подарувати на Новий рік 🎁.

= Я знаю: треба щось їй подарувати на Новий рік.

👉 Я рада, що тобі подобається.

Прийменники («при іменнику»)

• Виражають залежність іменних частин мови від інших слів:
говорити про поезію, ходити навколо будинку, згідно з твоєю порадою, незважаючи на дощ

Сполучники («сполучають»)

• Сполучають — зв'язують однорідні члени речення, частини складного речення:
Я люблю яблука та груші, проте не люблю апельсинів.
Ми пішли гуляти, незважаючи на те, що йшов дощ.

Частки (решта)

- Утворюють форми дієслів: сказав би, хай / нехай читає
- Заперечують: не, ні, ані
- Додають відтінків значень: так, ото, ну, і, аж, невже, хіба, тільки, навіть, наче тощо

Порівняйте: Ну ти і ледащо! Я і ти Гарна, наче квіточка Наче ти не знаєш!

Вживання сполучників

Сполучники від інших частин мови відрізняють у контексті:

проте, зате (= а, але) **про те, за те**

Готуватися до ЗНО складно, проте з цими відео веселіше. 🤗
Готуватися до ЗНО складно, зате це тренує ваш мозок. 🧠

якщо, якби **якщо**

Якщо ти подивився всі відео на каналі, то складеш ЗНО на всі 200 (ну принаймні 190). 🤗
Я б написала десять творів у форматі ЗНО, якби була на твоєму місці. 🤗

таж (= адже), **тож** (= тому) **та ж** (= та сама), **то ж**

Не хвилюйся за іспити, таж то не кінець світу. 🤗
Тож зберігай спокій і роби тести. 🤗

У цих відео звучить все та ж ідея. 🤗
То ж дуже просте правило! 🤗

Головні члени речення

Підмет	Присудок
• Простий - виражений одним словом: Ці уроки корисні.	• Простий: Я <u>іду</u> . Я <u>буду йти</u> . <u>Хай</u> він <u>зайде</u> до мене.
• Складений - виражений кількома словами: Золоті ворота - окраса Києва. П'ятеро учнів втекли з уроків. Ми з братом ідемо гуляти.	• Складений іменний: Ти <u>стала</u> дуже <u>красива</u> . <u>Весна</u> - це <u>радість</u> .
	• Складений дієслівний: Ми <u>починаємо</u> <u>співати</u> . Нам <u>треба</u> <u>повторити</u> цю тему.

!!! Складені дієслівні присудки треба відрізняти від простого присудка + додатка чи обставини:
Учитель попросив принести карту (попросив про що? - додаток)
Іду ловити рибу (іду з якою метою? - обставина)

Частини мови +10 Вигук

Самостійні частини мови Службові частини мови

Поширені речення

- такі, які містять другорядні члени речення.
Щоб з'ясувати, чи речення поширене, перш за все, треба правильно визначити ПІДМЕТ І ПРИСУДОК.

Підмет	Присудок
➢ Одним словом (простий) ➢ Кількома словами (складений): <u>Золоті ворота</u> - окраса Києва. <u>П'ятеро учнів втекли</u> з уроків. <u>Ми з братом ідемо гуляти</u> .	➢ Простий (одна форма дієслова): Я <u>іду</u> . Я <u>буду йти</u> . <u>Хай</u> він <u>зайде</u> до мене. ➢ Складений іменний (дієслово + іменна ч. м.) <u>Погода стала</u> <u>набагато теплішою</u> . ➢ Складений дієслівний (дієслово + інфінітив) <u>Ми починаємо</u> <u>співати</u> .

!!! Фразеологізм - це один нерозривний член речення:
Ми били байдуже весь день.

!!! Складені дієслівні присудки треба відрізняти від простого присудка + додатка чи обставини:
Учитель попросив принести карту (попросив про що? - додаток)
Іду ловити рибу (іду з якою метою? - обставина)

1 Іменник ХТО? ЩО? учениця, склянка	4 Займенник "ЗАМІСТЬ" іменників, прикметників, числівників хтось, бані, ніскільки	7 Прийменник "при іменнику" на, під, згідно з
2 Прикметник ЯКИЙ? ЧИЙ? смішний, директорів	5 Дієслово ДІЯ бачу, зробить, хотіла б	8 Сполучник "сполучають" щоб, проте, адже
3 Числівник СКІЛЬКИ? КОТРИЙ? сім, двоє, п'ятий	6 Прислівник ОЗНАКА (незмінювані слова!) пошепки, там, зовтра, нереком, навмисно	9 Частка форма чи додатковий відтінок значення <u>хай</u> читає, <u>хотів</u> би, <u>не</u> розумію, <u>навіть</u>

👉 Але можна вживати прийменник «по», якщо є

👉 Мета
Пішов по воду, пішла по гриби, побігав по рибу

👉 Простір
По собоці ходжу, по діброві елітер еліє, ходити по крамничках

👉 Кількість
По чайній ложці дай на день, працювати по 10 годин на добу

👉 Об'єкт
Погляди по голієві (поверхня), по коліна у воді, едарити по м'ячу

👉 Час
По обіді (хоча можна також після обіду)

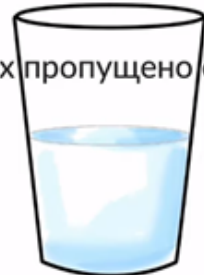
👉 Стосунки спорідненості
Друг по університету, робити по чоловікові

Відокремлені члени речення

- Відокремлені додатки**
 - питання відмінків (крім «кого?», на відміну від «чого?»)
 - виключення, включення чи заміщення
 - крім, за винятком, особливо, замість, зокрема, на відміну від...
 - Відокремлені означення**
 - питання «який?»
 - (діє)прикметниковий зворот
 - Відокремлені прикладки**
 - питання «який?», але не прикметник
 - пояснення, уточнення
 - тобто, наприклад, зокрема, навіть, як-от, а саме...
 - Відокремлені обставини**
 - незважаючи на, закінчуючи, починаючи з...
 - дієприслівниковий зворот
- Визначте тип виділеного відокремлення:
- А) Ви дізнаєтесь багато нового, старанно готуючись до ЗНО.
- Б) Гуляє вітер по полях, ласкавий і добрий.
- В) За винятком баби Оришки, малий Чіпка нікого не любив.
- Г) За шофера ми поставили тракториста Серьогу, на прізвище Півень.

Неповні речення

- у яких пропущено один або кілька членів, необхідних для цілісної граматичної структури.

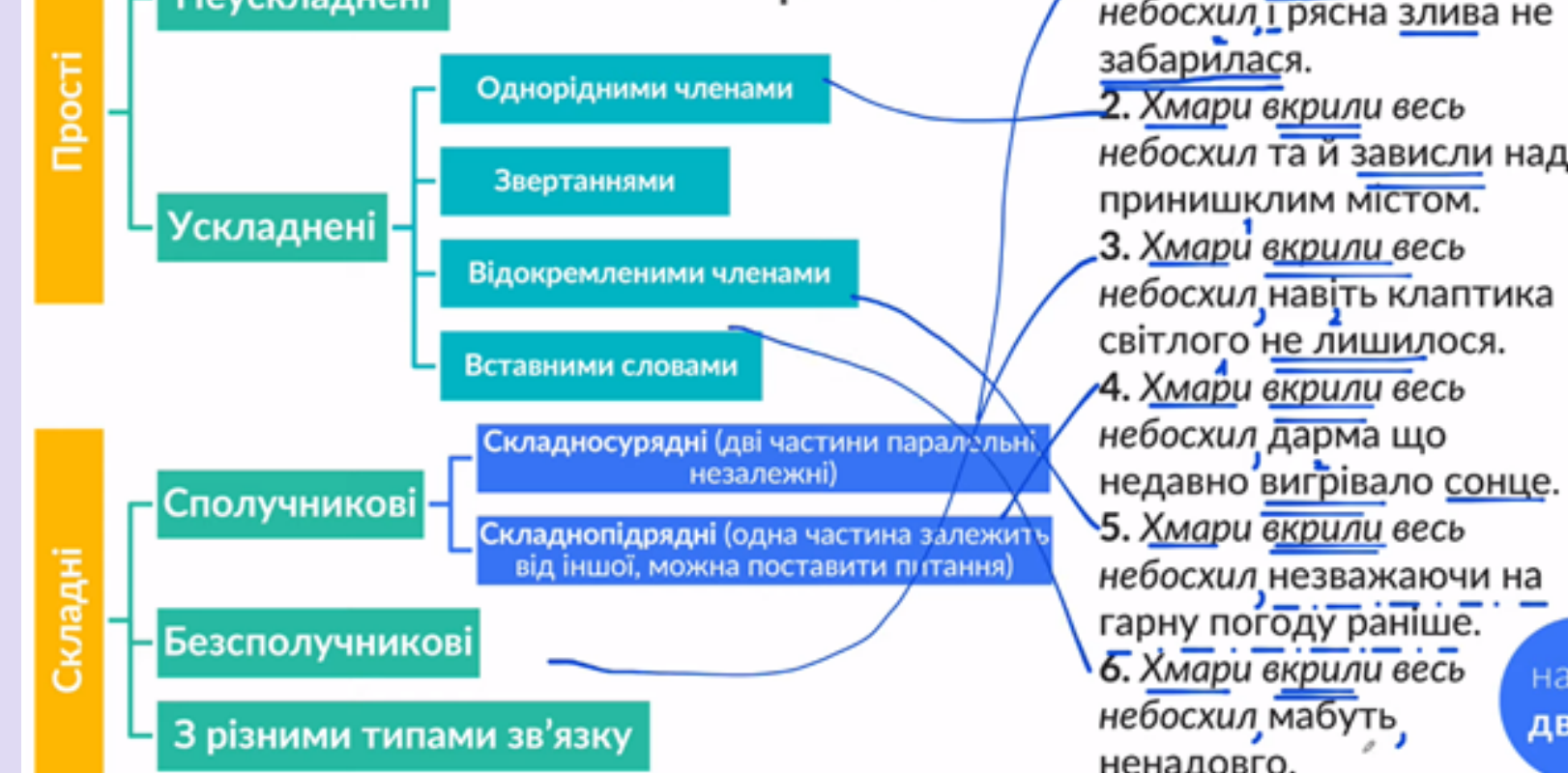
Цей пропуск **ДУЖЕ ВІДЧУТНИЙ**, його можна **ВІДНОВИТИ**:

- Бджола жалить жалом, а людина словом.
- Він довго не міг заснути. Думав про неї.
- Безмежна тиша над нічним містом.

Увага! НЕ є НЕПОВНИМИ (тобто є повними ☺):

1. Незакінчені речення («Я б хотіла тобі допомогти, але...»)
2. Односкладні речення, у яких головний член речення не пропущений, він там навіть не передбачений («Зроби мені послугу»)

Типи речень

Складносурядне речення

= Речення з РІВНОПРАВНИМИ частинами (між ними не можна поставити питання) і сполучниками сурядності (найтиповіші: і, а, але, або, чи... чи, то... то).

3 кроки, щоб визначити, чи речення складносурядне:

- Крок 01 Це речення складне чи просте?
- Крок 02 Є сполучник?
- Крок 03 Частини рівноправні чи залежні?

«Опівдні насунулися хмари і ринула стоголоса злива».

1. Складне
2. Є
3. Рівноправні

Відокремленою обставиною можна замінити підрядне речення в рядку

Відокремлена обставина – це дієприслівниковий зворот.

Можна замінити

Ми були дуже щасливі, коли склали всі іспити.

Ми були дуже щасливі, **склавши** всі іспити

«склавши» стосується підмета «ми»

Не можна замінити

Коли ми були в лісі, пішов дощ.

Будучи в лісі, **ішов дощ**

! «дощ» не «був» у лісі

, Вставні слова ,

😊 **Впевненість чи невпевненість**
безперечно, можливо, мабуть

👉 **Зв'язок думок**
наприклад, по-друге, до речі, інакше кажучи

👤 **Джерело повідомлення**

за словами Сковороди, на мою думку

😞 **Емоційна оцінка**
на біду, на жаль, на щастя, як на гріх

👂 **Звернення до читача**
погодьтеся, уяви, бачите

УВАГА! Не є вставними такі слова: до того ж, адже, навіть, принаймні, проте і однак (на початку речення), приблизно, як-не-як, все-таки, наче, немов, от, мовби, неначе, за традицією, буквально.

Однорідні члени речення

○ – однорідний член речення У – узагальнювальне слово і – сполучник

- , ○, ○ 🍊, 🥥, 🥥 апельсини, манго, кокоси
- і ○ і ○ і ○ і 🍊, і 🥥, і 🥥 і апельсини, і манго, і кокоси
- , і ○, і ○ 🍊, і 🥥, і 🥥 апельсини, і манго, і кокоси
- і ○, і ○ 🍊 і 🥥, і 🥥 апельсини та манго, яблука та кокоси
- , ○ і ○ 🍊, 🥥 і 🥥 апельсини, манго та кокоси
- У: ○, ○ і ○ Ми взяли з собою фрукти: апельсини, манго та кокоси.
- , ○ і ○ – У Апельсини, і манго, і кокоси – усі ці фрукти корисні по-своєму.
- У: ○, ○, ○ – ... Усі ці фрукти: апельсини, манго, кокос – будемо використовувати для приготування торта.

Пряма мова

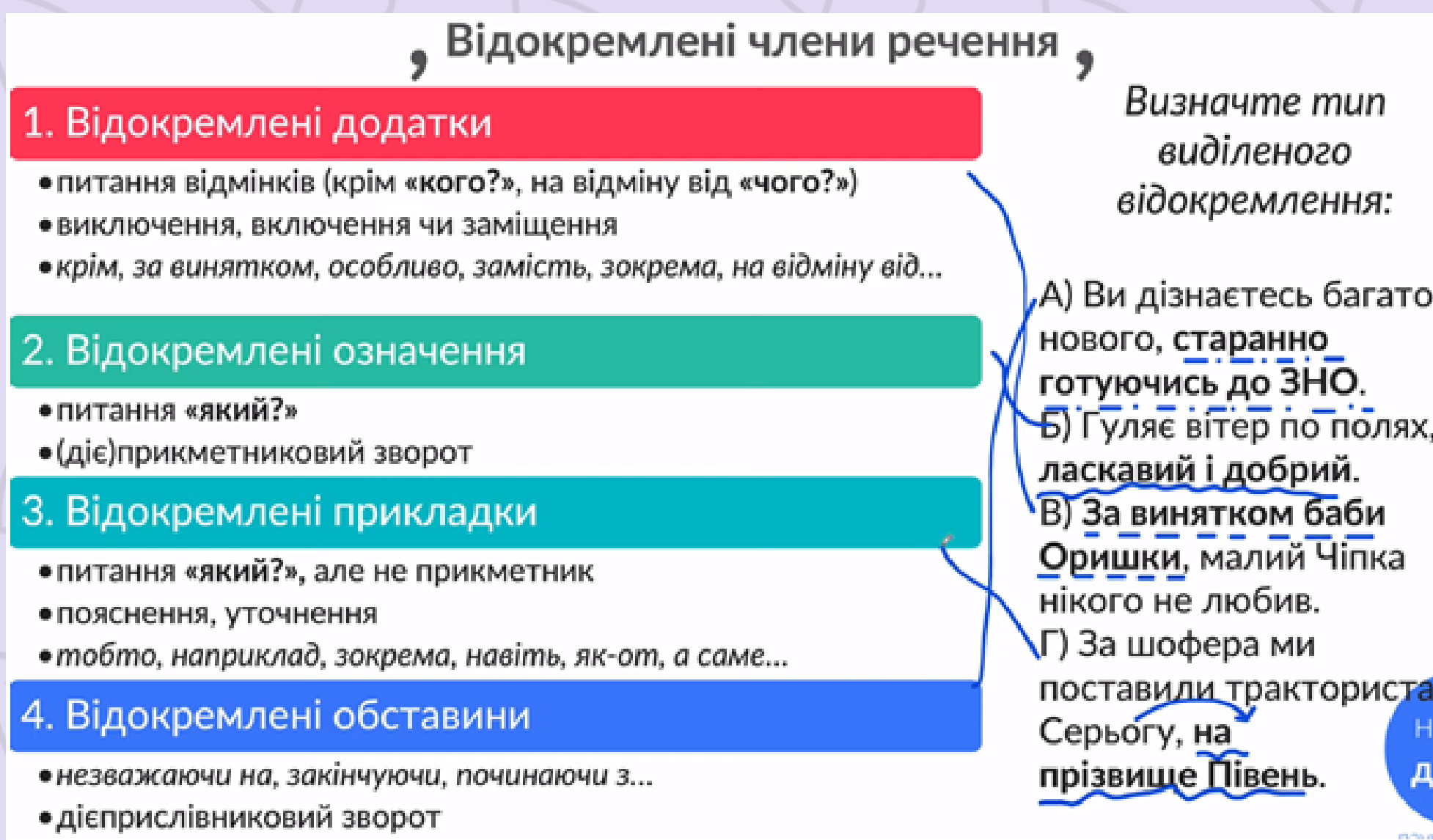
- П – пряма мова А – слова автора (з великої) а – слова автора (з малої)
- А: « П ». Він сказав: «Я кохаю тебе».
- А: « П!?!... » Він вигукнув: «Я кохаю тебе!»
- « П », – А. «І я тебе», – відповіла вона.
- « П!?!... » – А. «Я тебе теж!» – сказала вона.
- « П » – так (ось що) А. «Кохання – це сила» – так казала дітям мама.
- А: « П », – а. Він сказав: «Я кохаю тебе», – і подивився їй в очі.
- « П », – а, – п ». «Я кохаю тебе, – сказав він, – і хочу бути з тобою».
- « П », – а: – П ». «І я тебе, – сказала вона й додала: – Але ми не можемо бути разом...»
- « П!?!... » – а. – П ». «Ні! – вигукнув він. – Ми будемо разом!»

Вживайте двокрапку в таких випадках:

- 01** Перед однорідними членами речення (після узагальнювального слова):
На початку літа в мене було багато планів піти в похід, прочитати п'ять книг і зробити ремонт у вітальні.
Власне висловлення складається з кількох частин, а саме: вступу, аргументів, прикладів і висновків.
- 02** Якщо друга частина безсполучникового речення поширює або розкриває зміст першої (можна поставити А САМЕ):
І тут я зрозумів: вона мене більше не кохає.
Я переконана: він нікому не розкаже.
- 03** Друга частина безсполучникового речення вказує на причину першої (можна поставити сполучник БО або спитати ЧОМУ?):
Наука не пиво: в рот не віллєш.
Мені сподобався цей урбок: ми все повторили і ще й дізналися трохи нового.

на всі двісті
navis200.com

Це дуже складні теми і шпори теж такі, тому я продублюю зображення, але в збільшеному розмірі)

Привіт, мене звати Марія ❤️

@maaliutina

Українська - це не легко.

І якщо ти взагалі нічого не вчив (як і я), то буде трохи тяжко.

Рекомендую тобі попрацювати з цим що я дала і окремо роздрукувати це ж саме для шпор (в наступному відео розкажу як саме це робити, щоб було зручно і на ЗНО ти не розгубився).

Але трохи розповім про себе...

Мені 17 і я вже заробляю \$, тому і забила на ЗНО.

Доречі, я працюю в Instagram.

Якщо в ти працюєш в б'юті сфері, в тебе блог, магазин або будь-що пов'язане із зароблянням грошей, то звертайся ❤️❤️ Допоможу заробити ще більше! (майстеру з манікюру зробила касу 30к, з тим що в неї манікюр коштує 250 грн, а до роботи зі мною було максимум 5к)

Я НЕ ПРОТИ ЗНАЙОМСТВ...

Хочу більше друзів і більше спілкування. Хочу об'їздити всю Україну (і не тільки) і щоб в кожному куточку, була своєю людиною

Маю надію, що ти не відпишешся як тільки отримаєш цей файл, тому що я маю ще багато цікавенького...

Доречі, зробити таку шпору з укр.літ (вона однозначно буде простіша і менша)

@maaliutina

